

Sprawozdanie niezależnego biegłego rewidenta z badania

Dla Sejmiku Województwa Opolskiego

Sprawozdanie z badania rocznego sprawozdania finansowego

Opinia

Przeprowadziliśmy badanie rocznego sprawozdania finansowego **Województwa Opolskiego, ul. Piastowska 14, 45 – 082 Opole** („Województwo”), na które składają się:

- 1) bilans z wykonania budżetu Województwa Opolskiego sporządzony na dzień 31.12.2019 r. zamykający się sumą bilansową **78 130 451,18 zł**, oraz wykazujący aktywa netto budżetu w kwocie ujemnej (-) **25 428 915,10 zł**,
- 2) łączny bilans jednostek Województwa Opolskiego na dzień 31.12.2019 r. zamykający się sumą bilansową **1 608 358 017,96 zł**,
- 3) rachunek zysków i strat – sprawozdanie łączne jednostek budżetowych za okres od 01.01.2019 r. do 31.12.2019 r., wykazujący zysk netto w wysokości **303 509 755,30 zł**,
- 4) zestawienie łączne zmian w funduszu jednostek budżetowych na dzień 31.12.2019 r. wykazujące stan funduszu w wysokości **1 560 967 874,42 zł** oraz jego zmianę wykazującą zwiększenie funduszu o kwotę **420 833 073,07 zł**

oraz informacja dodatkowa zawierająca wprowadzenie do sprawozdania finansowego i dodatkowe informacje i objaśnienia („*sprawozdanie finansowe*”).

Naszym zdaniem, załączone sprawozdanie finansowe:

- przedstawia rzetelny i jasny obraz sytuacji majątkowej i finansowej Województwa na dzień 31.12.2019 r. oraz jego wyniku finansowego za rok obrotowy zakończony w tym dniu zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami ustawy z dn. 29 września 1994 r. o rachunkowości („Ustawa o rachunkowości” - Dz. U. z 2019 r., poz. 351 z późn. zm.) oraz przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości;
- jest zgodne co do formy i treści z obowiązującymi Województwo przepisami prawa oraz statutem Województwa Opolskiego;
- zostało sporządzone na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych zgodnie z przepisami rozdziału 2 ustawy o rachunkowości.

Niniejsza opinia jest spójna ze sprawozdaniem dodatkowym dla Komitetu Audytu, które wydaliśmy dnia 14.05.2020 r.

Podstawa opinii

Nasze badanie przeprowadziliśmy zgodnie z Krajowymi Standardami Badania w brzmieniu Międzynarodowych Standardów Badania przyjętymi uchwałą Krajowej Rady Biegłych Rewidentów nr 3430/52a/2019 z dnia 21 marca 2019 r. w sprawie krajowych standardów badania oraz innych dokumentów z późn. zm. („KSB”) oraz stosownie do ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym („Ustawa o biegłych rewidentach” - Dz.U. z 2019 r. poz. 1421 z późn. zm.) oraz Rozporządzenia UE nr 537/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie szczegółowych wymogów dotyczących ustawowych badań sprawozdań finansowych jednostek interesu publicznego („Rozporządzenie UE” – Dz.U. UE L158). Nasza odpowiedzialność zgodnie z tymi standardami została dalej opisana w sekcji naszego sprawozdania *Odpowiedzialność biegłego rewidenta za badanie sprawozdania finansowego*.

Jesteśmy niezależni od Województwa zgodnie z Kodeksem etyki zawodowych księgowych Międzynarodowej Federacji Księgowych („Kodeks IFAC”) przyjętym uchwałą Krajowej Rady Biegłych Rewidentów nr 3431/52a/2019 z dnia 25 marca 2019 r. w sprawie zasad etyki zawodowej biegłych rewidentów oraz z innymi wymogami etycznymi, które mają zastosowanie do badania sprawozdań finansowych w Polsce. Wypełniliśmy nasze inne obowiązki etyczne zgodnie z tymi wymogami i Kodeksem IFAC. W trakcie przeprowadzania badania kluczowy biegły rewident oraz firma audytorska pozostali niezależni od Województwa zgodnie z wymogami niezależności określonymi w Ustawie o biegłych rewidentach oraz w Rozporządzeniu UE.

Uważamy, że dowody badania, które uzyskaliśmy są wystarczające i odpowiednie, aby stanowić podstawę dla naszej opinii.

Kluczowe sprawy badania

Kluczowe sprawy badania są to sprawy, które według naszego zawodowego osądu były najbardziej znaczące podczas badania sprawozdania finansowego za bieżący okres sprawozdawczy. Obejmują one najbardziej znaczące ocenione rodzaje ryzyka istotnego zniekształcenia, w tym ocenione rodzaje ryzyka istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem. Do spraw tych odnieśliśmy się w kontekście naszego badania sprawozdania finansowego jako całości oraz przy formułowaniu naszej opinii oraz podsumowaliśmy naszą reakcję na te rodzaje ryzyka, a w przypadkach, w których uznaliśmy za stosowne przedstawiiliśmy najważniejsze spostrzeżenia związane z tymi rodzajami ryzyka. Nie wyrażamy osobnej opinii na temat tych spraw.

Rzeczowe aktywa trwałe – prawidłowość wyceny i prezentacji.

W sprawozdaniu finansowym Województwa Opolskiego wykazano aktywa trwałe w wysokości 1.500.202.410,84 zł

W ramach zastosowanych procedur :

- dokonaliśmy oceny zasad (polityki) rachunkowości oraz procedur stosowanych przez Jednostkę w celu identyfikacji przesłanek wskazujących na potencjalną utratę wartości środków trwałych,
- sprawdziliśmy prawidłowość zwiększeń i zmniejszeń oraz wycenę na dzień bilansowy rzeczowych aktywów trwałych,
- zweryfikowaliśmy sposób prezentacji tej pozycji aktywów w sprawozdaniu finansowym, a także informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego.

Inwestycje długoterminowe.

W sprawozdaniu finansowym Województwa Opolskiego wykazano je w wysokości 163.015.000,00 zł. Obejmują udziały i akcje w dziewięciu spółkach. W okresie objętym badaniem nie dokonano odpisów aktualizujących.

W ramach zastosowanych procedur :

- dokonano oceny zasobów Zarządu Województwa Opolskiego w obszarze wystąpienia przesłanek utraty wartości inwestycji w tych jednostkach,
- dokonano oceny ujawnień w sprawozdaniu finansowym w zakresie utraty wartości tych aktywów,

Należności krótkoterminowe

W sprawozdaniu finansowym Województwa Opolskiego wykazano je w wysokości 97.292.081,33 zł. W wycenie należności uwzględniono odpisy aktualizujące w wartości 63.413.186,97 zł.

W ramach zastosowanych procedur :

- dokonano oceny poprawności stosowanych odpisów aktualizujących,
- analizowano potencjalne ryzyka z wykorzystaniem odwołania się do informacji publicznych,
- dokonano weryfikacji potwierdzeń sald z zapisami na kontach księgowych.

Zobowiązania budżetu długo i krótkoterminowe z tytułu obligacji

W sprawozdaniu finansowym z wykonania budżetu wykazano zobowiązania o łącznej wartości 102.566.026,28 zł w tym zobowiązania długoterminowe z tytułu obligacji na kwotę 80.000.000,00 zł.

W ramach zastosowanych procedur :

- dokonano weryfikacji i oceny rozliczenia inwentaryzacji zobowiązań,
- dokonano analizy naliczonych przez Zarząd Województwa odsetek od zobowiązań.

Inne sprawy - zakres badania

Sprawozdanie finansowe Województwa Opolskiego za rok zakończony 31 grudnia 2018 roku zostało zbadane przez działającego w imieniu innej firmy audytorskiej biegłego rewidenta, który wyraził opinię bez zastrzeżeń na temat tego sprawozdania w dniu 27 maja 2019 roku.

Odpowiedzialność Zarządu Województwa Opolskiego za sprawozdanie finansowe

Zarząd Województwa jest odpowiedzialny za sporządzenie, na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych, sprawozdania finansowego, które przedstawia rzetelny i jasny obraz sytuacji majątkowej i finansowej i wyniku finansowego Województwa zgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości, przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości oraz obowiązującymi Województwo przepisami prawa i statutem Województwa, a także za kontrolę wewnętrzną, którą Zarząd uznaje za niezbędną aby umożliwić sporządzenie sprawozdania finansowego niezawierającego istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem lub błędem.

Zarząd Województwa jest zobowiązany do zapewnienia, aby sprawozdanie finansowe spełniało wymagania przewidziane w Ustawie o rachunkowości.

Odpowiedzialność biegłego rewidenta za badanie sprawozdania finansowego

Naszymi celami są uzyskanie racjonalnej pewności czy sprawozdanie finansowe jako całość nie zawiera istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem lub błędem oraz wydanie sprawozdania z badania zawierającego naszą opinię. Racjonalna pewność jest wysokim poziomem pewności ale nie gwarantuje, że badanie przeprowadzone zgodnie z KSB zawsze wykryje istniejące istotne zniekształcenie. Zniekształcenia mogą powstawać na skutek oszustwa lub błędu i są uważane za istotne, jeżeli można racjonalnie oczekiwać, że pojedynczo lub łącznie mogłyby wpłynąć na decyzje gospodarcze użytkowników podjęte na podstawie tego sprawozdania finansowego.

Zakres badania nie obejmuje zapewnienia co do przyszłej rentowności Województwa ani efektywności lub skuteczności prowadzenia jej spraw przez Zarząd Województwa obecnie lub w przyszłości.

Podczas badania zgodnego z KSB stosujemy zawodowy osąd i zachowujemy zawodowy sceptycyzm, a także:

- identyfikujemy i oceniamy ryzyka istotnego zniekształcenia sprawozdania finansowego spowodowanego oszustwem lub błędem, projektujemy i przeprowadzamy procedury badania odpowiadające tym ryzykom i uzyskujemy dowody badania, które są wystarczające i odpowiednie, aby stanowić podstawę dla naszej opinii. Ryzyko niewykrycia istotnego zniekształcenia wynikającego z oszustwa jest większe niż tego wynikającego z błędu,

- ponieważ oszustwo może dotyczyć zмовy, fałszerstwa, celowych pominięć, wprowadzenia w błąd lub obejścia kontroli wewnętrznej;
- uzyskujemy zrozumienie kontroli wewnętrznej stosownej dla badania w celu zaprojektowania procedur badania, które są odpowiednie w danych okolicznościach, ale nie w celu wyrażenia opinii na temat skuteczności kontroli wewnętrznej Województwa;
 - oceniamy odpowiedniość zastosowanych zasad (polityki) rachunkowości oraz zasadność szacunków księgowych oraz powiązanych ujawnień dokonanych przez Zarząd Województwa;
 - wyciągamy wniosek na temat odpowiedniości zastosowania przez Zarząd Województwa zasady kontynuacji działalności jako podstawy rachunkowości oraz, na podstawie uzyskanych dowodów badania, czy istnieje istotna niepewność związana ze zdarzeniami lub warunkami, która może poddawać w znaczącą wątpliwość zdolność Województwa Opolskiego do kontynuacji działalności. Jeżeli dochodzimy do wniosku, że istnieje istotna niepewność, wymagane jest od nas zwrócenie uwagi w naszym sprawozdaniu biegłego rewidenta na powiązane ujawnienia w sprawozdaniu finansowym lub, jeżeli takie ujawnienia są nieadekwatne, modyfikujemy naszą opinię. Nasze wnioski są oparte na dowodach badania uzyskanych do dnia sporządzenia naszego sprawozdania biegłego rewidenta, jednakże przyszłe zdarzenia lub warunki mogą spowodować, że Jednostka zaprzestanie kontynuacji działalności
 - oceniamy ogólną prezentację, strukturę i zawartość sprawozdania finansowego, w tym ujawnienia, oraz czy sprawozdanie finansowe przedstawia będące ich podstawą transakcje i zdarzenia w sposób zapewniający rzetelną prezentację.

Przekazujemy informacje o, między innymi, planowanym zakresie i czasie przeprowadzenia badania oraz znaczących ustaleniach badania, w tym wszelkich znaczących słabościach kontroli wewnętrznej, które zidentyfikujemy podczas badania.

Składamy oświadczenie, że przestrzegaliśmy stosownych wymogów etycznych dotyczących niezależności oraz, że będziemy informować o wszystkich powiązaniach i innych sprawach, które mogłyby być racjonalnie uznane za stanowiące zagrożenie dla naszej niezależności, a tam gdzie ma to zastosowanie, informujemy o zastosowanych zabezpieczeniach.

Spośród spraw przekazywanych Zarządowi Województwa ustaliliśmy te sprawy, które były najbardziej znaczące podczas badania sprawozdania finansowego za bieżący okres sprawozdawczy i dlatego uznaliśmy je za kluczowe sprawy badania. Opisujemy te sprawy w naszym sprawozdaniu biegłego rewidenta, chyba że przepisy prawa lub regulacje zabraniają publicznego ich ujawnienia lub gdy, w wyjątkowych okolicznościach, ustalimy, że kwestia nie powinna być przedstawiona w naszym sprawozdaniu, ponieważ można byłoby racjonalnie oczekiwać, że negatywne konsekwencje przeważąby korzyści takiej informacji dla interesu publicznego.

Sprawozdanie na temat innych wymogów prawa i regulacji

Oświadczenie na temat świadczonych usług niebędących badaniem sprawozdań finansowych

Zgodnie z naszą najlepszą wiedzą i przekonaniem oświadczamy, że nie świadczyliśmy usług niebędących badaniem sprawozdań finansowych na rzecz Województwa Opolskiego, ani innych podmiotów zależnych od Województwa oraz że nie świadczyliśmy usług niebędących badaniem, które są zakazane na mocy art. 5 ust.1 Rozporządzenia UE oraz art.136 Ustawy o biegłych rewidentach.

Wybór firmy audytorskiej

Zostaliśmy wybrani do badania sprawozdania finansowego Województwa Opolskiego uchwałą nr XIII/119/2019 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 17.12.2019 r. Sprawozdania finansowe Województwa Opolskiego badamy po raz pierwszy. Badanie przeprowadzono na podstawie umowy o numerze DFK-I.042.1.20 z dnia 09.01.2020 r.

Kluczowym biegłym rewidentem odpowiedzialnym za badanie, którego rezultatem jest niniejsze sprawozdanie niezależnego biegłego rewidenta, jest Edward Wolnik.

Działający w imieniu Audsulting Kancelaria Audytorsko-Konsultingowa Edward Wolnik z siedzibą w 85-080 Bydgoszcz, Szwalbego 2/10 wpisanej na listę firm audytorskich pod numerem 730 w imieniu której kluczowy biegły rewident zbadał sprawozdanie finansowe.

Edward Wolnik, nr w rejestrze 4437

Bydgoszcz, 14 maja 2020 r.